

Vážení rodičia, milé deti!

V materskej škole sa v posledných týždňoch s niektorými z vás nestretávame. Preto ponúkame zopár aktivít, ktoré môžete doma robiť spoločne, a tak si spríjemniť voľné chvíle.

V januári sa s deťmi môžete rozprávať o aktuálnom ročnom období, o zime. Upozorníte ich na:

- **hlavné znaky zimy** (chlad, sneženie, sneh, mráz, ľad, poľadovica, námraza, cencúle a pod.), pričom môžete spoločne skúmať snehové vločky, námrazu, ľad, cencúle atď.,
- **zmeny v obliekaní ľudí** (teplé oblečenie - čiapky, rukavice, šály, bundy, otepľovačky, čížmy a pod.),
- **zimné športy** (korčuľovanie, zimný hokej, sánkovanie, bobovanie, lyžovanie, bežkovanie na lyžiach a pod.),
- **zimné radovánky** (tvorba zo snehu – snehuliaci a pod., vyšľapávanie cestičiek v snehu, guľovačka a pod.),
- **život zvierat a vtákov v zime** (kto a ako z nich trávi zimu, ich prikrmovanie a pod.).

Deti môžete naučiť jednoduché básničky:

Teta zima

*Jedna vločka, druhá vločka,
teta Zima žmúri očka.
Sánky si hneď osedláme
a letíme k starej mame.*

*Na dvore nás sniežik zláka,
postavíme snehuliaka.
Starká ešte mrkvu dá
a snehuliak noštek má.*

*Podme domov, už sa zmráka,
lyžovačka zajtra čaká.*

Zima, zima detičky

*Zima zima detičky,
oziabu nás ručičky.
Cupy cup, ťapy ťap,
nebojím sa, nemám strach.*

*Líčka máme červené
a nošteky studené.
Cupy cup, ťapy ťap,
nebojím sa, nemám strach.*

Tento pracovný list môžete dieťaťu vytlačiť a ono si ho môže vyfarbiť podľa vlastnej fantázie:

Zimná rozprávka poteší každé detské uško:

Snehuliačik Máčik

Vonku sa poriadne zozimilo, ráno už na okne vidno prvý mráz. Stromy dávno zhodili svoje listy, aby sa pripravili na zimný spánok, rovnako ako veľký medveď, alebo malý ježko. Deti sa už nevedia dočkať, kedy napadne prvý sneh. A veru tak, jedného studeného rána začal poletovať prvý sneh. Vločky sa jemne vznášali k zemi a vietor ich tak rozfúkaval, že to vyzeralo akoby tancovali. A veru tancovali. Tešili sa na deti. Jedna vraví druhej: „*Drž sa pri mne. Keď prídu deti spravia si z nás guľu a budú nás hádzať tak, že budeme lietať ako strely. Budeš vidieť, aké dokážeme byť rýchle a pevné.*“ Druhá vločka sa náramne potešila a privolala k sebe aj ďalšie kamarátky vločky, ktoré mali rady rýchlosť. O niečo ďalej sa ďalšie vločky spoločne dohadujú: „*Vidíte tam tie deti? Ony z nás určite niečo postaví*“, hovorí jedna vločka s nadšením. „*Ja by som chcela, aby z nás urobili obrovský krásny hrad*“, hovorí druhá. „*Ja chcem, aby z nás urobili snehuliaka*“, povedala ďalšia vločka, na čo ostatné s radosťou súhlasne vykriekli: „*Áno, to je nápad! Pochytáme sa za ruky, budeme sa spoločne guľať a urobíme snehuliaka.*“ Ako sa tak začali spoločne k sebe tlačiť, jednej z nich napadlo: „*Ale taký snehuliak musí byť pevný, aby dlho vydržal robiť radosť všetkým deťom, ktoré pôjdu okolo. Ja teda pôjdem nabok, aby ma detské ruky rozpustili na vodu, a keď zmrznem, urobím vám ochranu, aby ste sa dokázali dlho držať pokope.*“ Na to sa ozvali aj iné vločky: „*Výborný nápad, aj my chceme chrániť to, čo z nás deti vytvorí. Neprekáža nám, keď sa roztopíme a stratíme svoju krásu. Miesto toho získame silu pre vás všetky.*“

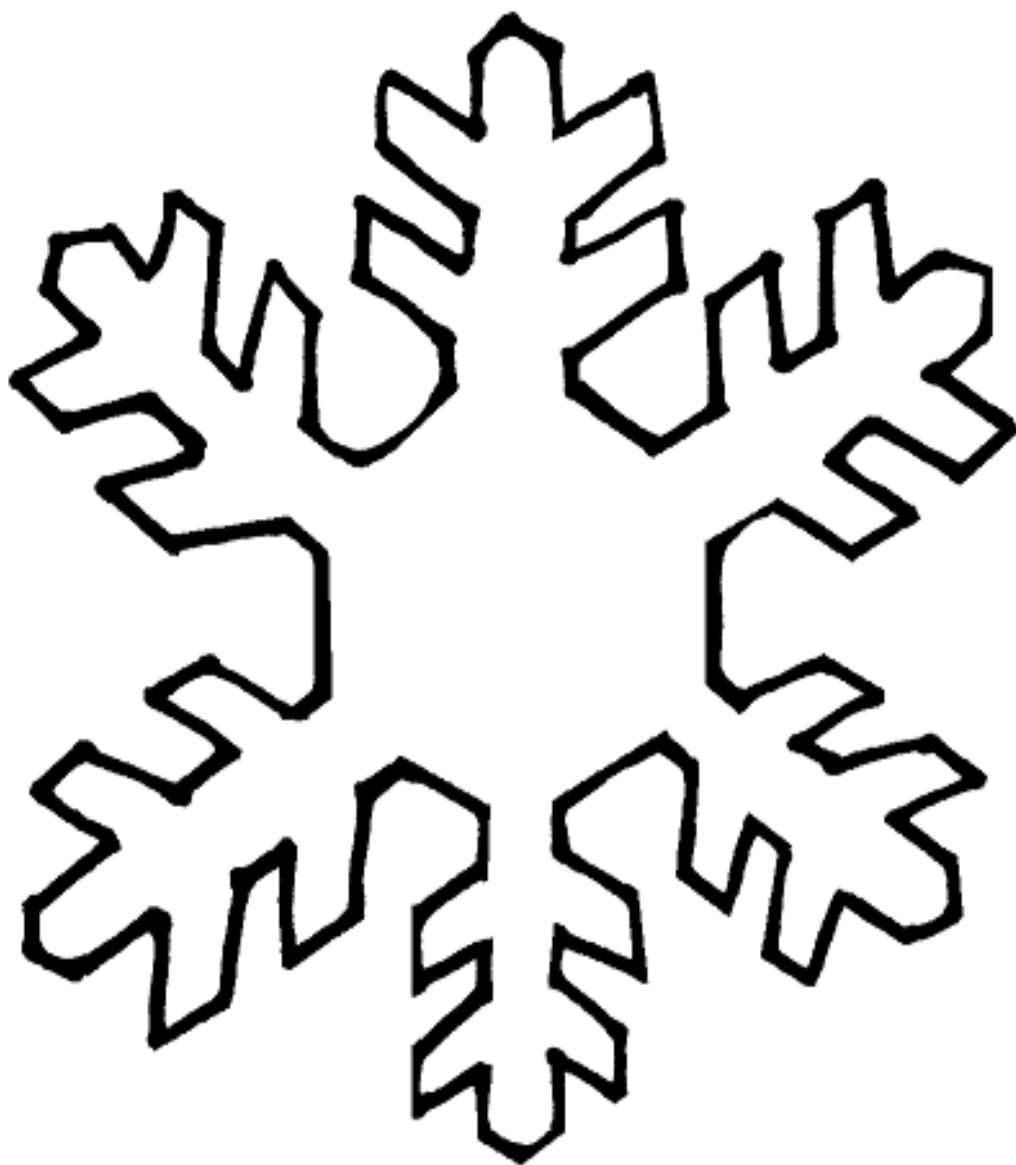
Vločky sa od vzrušenia a radosti nevedeli dočkať, kedy dopadnú na zem, kde ich už čakali natešené deti. A ich želanie sa im aj rýchlo splnilo. Deti začali guľať najskôr jednu veľkú guľu, potom druhú a za tou hneď tretiu, najmenšiu zo všetkých. Mali medzi sebou aj silných pomocníkov, ktorí im pomohli postaviť gule na seba. Vločky si všimli, že deti si pomáhajú podobne ako ony. Dve deti guľajú, tri deti dvíhajú jednu guľu na druhú a tie najmenšie gule šúchajú a hladkajú, aby boli krásne hladké. Jedno dievčatko donieslo mrkvu na nos, druhé zase gaštany na oči a takto každý priložil ruku k dielu. A o čo viac sa z toho deti radovali, o to viac boli aj vločky krajšie a silnejšie. Netrvalo dlho a na snehu hrdo stál krásny snehuliak s červeným nosom. Deti sa z neho veľmi tešili a ukazovali rodičom akého krásneho snehuliaka spoločne postavili. Vločky si začali medzi sebou pošepkávať, ako by sa snehuliak mohol volať. „*Snehuliakov je veľa, každý je niečím krásny. No my by sme mohli dať tomu nášmu meno, ktoré bude vystihovať to, že všetky držíme spolu.*“ A do toho sa ozvala malá vločka na brušku, vyhladená od detských rukavičiek: „*Čo keby sa volal snehuliačik Máčik?*“ „*Snehuliačik Máčik? A to ako s nami súvisí?*“, začudovala sa druhá. „*Máčik preto, lebo je taký pevný a odolný vďaka našim odvážnym kamarátkam vločkám. Nechali sa roztopiť, keď ich hladili teplé ruky detí, a tak sme mohli primrznúť jedna k druhej*“, vysvetlila malá vločka. Ostatné vločky sa len ticho zamysleli a potom najstaršia z nich prehovorila: „*Máš pravdu, naše odvážne kamarátky síce s nami už viac neprehovoria, kým sa znovu nepremenia na vločky, no takto budú vedieť, že stále na ne myslíme. Máčik je krásne meno. Z jedného zrnka maku makovníček nebude, ale keď sa makové zrnká spoja a budú všetky pekne pokope, maminka makovník upečie raz-dva. A tak je to i s nami vločkami, keby sme chceli byť každá sama, nikdy z nás deti snehuliaka nepostavia. Odteraz sme teda súčasťou snehuliačika Máčika.*“ A tak snehuliačik Máčik vydržal celú zimu a tešil všetky deti, ktoré okolo neho pobehovali, guľovali sa, sánkovali sa. A keď prišli jarné dni, všetky vločky sa spokojne roztopili.

Ponaučenie: Tie najdôležitejšie veci neuvidíš okom ale srdcom.

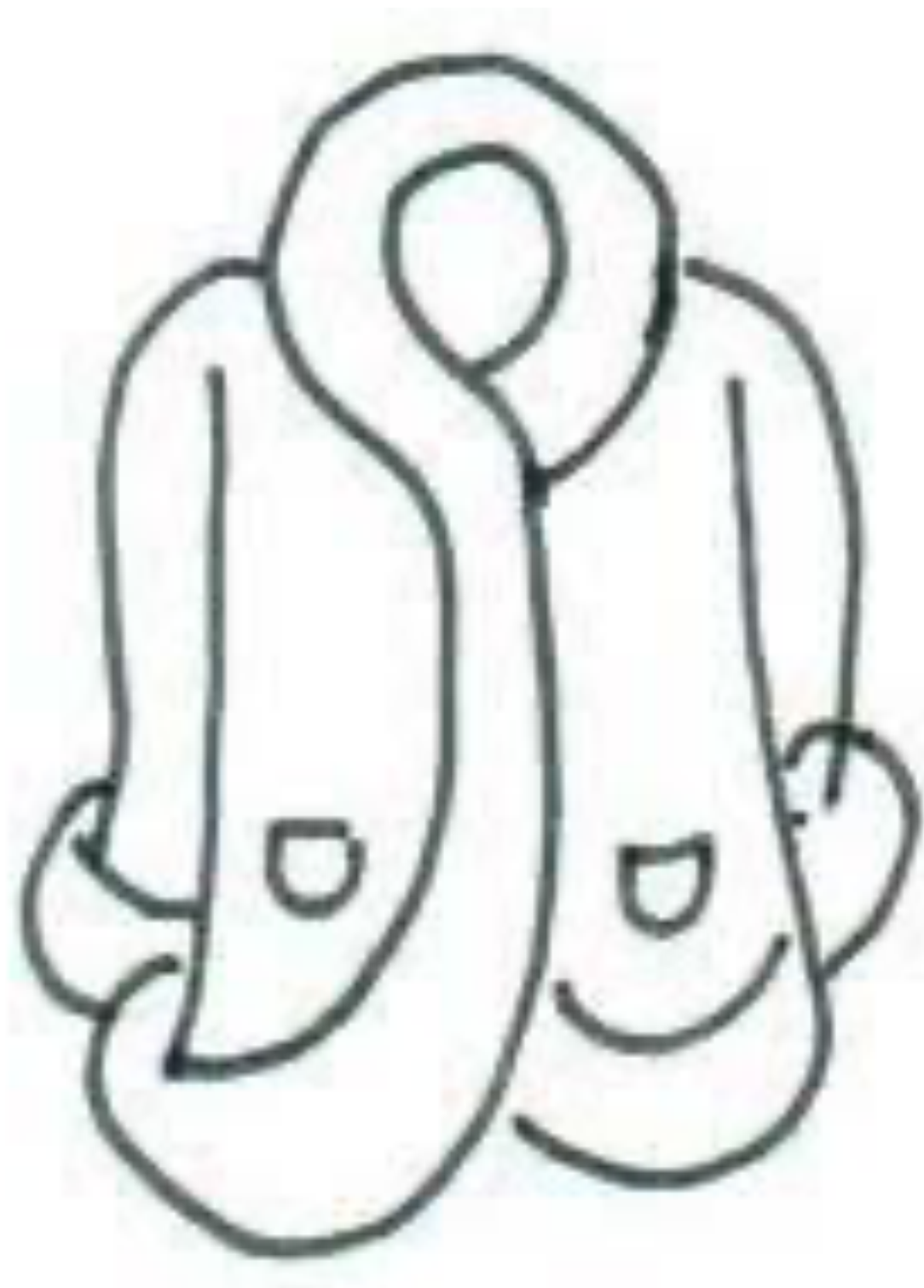
S dieťaťom sa potom môžete o rozprávke porozprávať, pričom mu môžete položiť nasledovné otázky:

„Vieš, prečo je dôležité navzájom si pomáhať? Vieš, čo je súdržnosť? Aký máš pocit, keď niekomu pomôžeš? Kedy a ako si niekomu pomohol/a?“ a pod.

Snehovú vločku môžete deťom vystrihnúť z tvrdého papiera a ponúknuť ju ako šablónu na obkresľovanie. Je určená najmä pre staršie deti:

Mladším deťom na obkresľovanie zas môžete vytvoriť šablónu zimného kabátika, ktorý si následne vyfarbia podľa vlastnej fantázie a predstavivosti:

Na vytvorenie takéhoto netradičného snehuliaka potrebujete veľmi málo materiálu, všetko objavíte vo vlastnej domácnosti a halúzky zas na spoločnej prechádzke:

Ak sa so svojim dieťaťom zahráte nasledovné jednoduché hry, precvičíte jeho pamäť, pozornosť a myslenie:

- **Zaradovanie hračiek podľa veľkosti:** Dieťaťu predložíme 3-5-10 hračiek, ktoré zaradí do radu podľa veľkosti. Potom hračky zakryjeme a dieťa sa snaží vymenovať všetky hračky tak, ako išli po sebe. Alebo dieťaťu zaviažeme oči a necháme ho znova hračky zaradovať podľa veľkosti podľa hmatu.
- **Čo sa zmenilo:** Rozložte na stôl (deku) rôzne veci. Dieťa pristúpi k stolu a prezerá si veci jednu minútu, potom sa obráti ku stolu chrbtom. Vy niektorú vec zo stola odstránite alebo ju položíte na iné miesto. Dieťa sa znova obráti k stolu a do jednej minúty má spoznať, čo sa na stole zmenilo.

- **Hľadáme protiklady:** (malý – veľký, biely – čierny, svetlý – tmavý a pod.), napr. strom je veľký – kvietok je malý.
- **Rozoznávanie, čo je správne a čo nie:** Dieťaťu hovoríme pravdivé aj nepravdivé krátke vety a ono sa snaží určiť, čo je správne a čo je nesprávne. Napr.: „Pomaranč je sladší než citrón“, „Auto je rýchlejšie ako bicykel“, „Mačka je menšia ako myš“.
- **Riešenie situácií:** Dieťaťu predkladáme rôzne situácie najprv na obrázkoch, potom slovne a pýtame sa ho, ako by sa správalo v určitej situácii, alebo čo by sa stalo, keby: „Čo by sa stalo, keby sme nepoliali kvety?“ „Čo urobíš, keď rozleješ čaj, alebo rozbiješ hrnček?“
- **Cvičenie analógie:** Hovoríme dieťaťu slová, ku ktorým ono vytvára vhodnú dvojicu podľa toho, čo ho napadne. Napr. les -huby, rieka -voda....
- **Vyžňte votrelca:** Zvolíme si 4-5 slov, ktoré majú nejakú spoločnú vlastnosť a pridáme slovo, ktoré im nepará – „votrelec“. Dieťa musí „votrelea“ poznať a vyradiť. Napr. pes, mačka, sova, kameň, žirafa, ovca.
- **Na Mart’ana:** „Mart’an“ priletí na našu planétu a všetkému sa čuduje –čo je to kvet, lopata, dom... Úlohou dieťaťa je „Mart’anovi“ vec čo najlepšie popísať, aby pochopil, k čomu je (vzhľad, vlastnosti atď.).

Nasledovné aktivity rozvíjajú detskú reč:

- **Rytmizovanie (vytlieskanie slabík):** Zadávame najprv dieťaťu dvojslabičné slová, napr. ma – ma, de – ti, de – do, ru – ka, dre – vo, du – bák, ho – lub, far – ba, tu – nel, mes – to a iné. Rytmizovanie dvojslabičných slov spestríme postupne tak, že dieťaťu pomedzi dvojslabičné slová povieme aj jednoslabičné slovo ako „chyták“ na zistenie, či ho dieťa správne rytmizuje a nedá sa pomýliť, napr. la – no, lam – pa, ťa – va, ry – ba, rak a hneď pokračujeme ďalej napr. pa – vúk, vie – tor, mrak, med – ved’, so – va, strom a iné. Postupne dieťa rytmizuje aj trojslabičné slová, ktoré po nás aj slovne opakujú napr. pa – pa – gáj, pa – pu – ča, u – li – ca... a iné a neskôr aj štvorslabičné slová, napr. ru – ka – vi – ca, ve – ve – rič – ka, ka – ma – rát – ka, ču – čo – ried – ka a iné.
- **Vyčleňovanie prvej hlásky:** Dieťa vymýšľa slová – názvy zvierat a živočíchov (bez ohľadu na druh zvierat a živočíchov) a samé určí, na ktorú hlásku sa pomenovanie zvierat’a začína, napr. pes – „p“, opica – „o“, korytnačka – „k“, ovca – „o“, sliepka – „s“, hus – „h“, motýľ – „m“, žirafa – „ž“, zebra – „z“, had – „h“, žaba – „ž“, kačka – „k“, veverička – „v“, zajac – „z“, slimák – „s“ a iné. Hru spestríme tak, že dieťa po vyslovení slova – názvu zvierat’a porozpráva veľmi stručne nejaké informácie, ktoré má o danom zvierati alebo živočíchovi, príp. aj aký zvuk zviera vydáva,

alebo napodobnia ako sa pohybuje, napr. „pes má štyri nohy a chvost, breše hav-hav, rád skáče, behá, stráži dom“; „opica skáče po stromoch, má rada banány“. Podobne môžeme vymýšľať slová aj ďalších kategórii (ovocie, zelenina a pod.).

- **Vymýšľanie viet:** Úlohou dieťaťa je vymyslieť podľa zadaných slov nejakú vetu. Vysvetlíme mu, že sa zahráme hru na vymýšľanie viet a uvedieme príklad samotného vymýšľania. Napr. zo slov „vtáčik“ a „spievať“ môžeme vymyslieť vetu: „Vtáčik spieva.“ Postupne pomaly zadávame dvojice slov (pomôcť si môžeme aj s využitím obrázkového materiálu) najprv podstatné meno a sloveso, napr. „chlapec“, „kresliť“ a deti doplnia: „Chlapec kreslí“. Postupne hru znáročíme tak, že dieťaťu zadávame podstatné meno, prídavné meno a sloveso, napr. „dobrá“, „mama“, „variť“ a dieťa utvorí vetu: „Dobrá mama varí“.

Prajeme Vám príjemnú zábavu!